

Forslag

til

Lov om ophævelse af lov om planlægning af Køge Bugt-området.

Fremsat den 20. november 1974 af *miljøministeren*.

Lov nr. 144 af 17. maj 1961 om planlægning af Køge Bugt-området ophæves med virkning fra 1. april 1975.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Regeringens forslag går ud på at ophæve lov nr. 144 af 17. maj 1961 om planlægning af Køge Bugt-området. Køge Bugt-loven blev forlænget i 1967 og i 1972 med henblik på en revision senest i folketingsåret 1976-77. Det blev samtidig anført i bemærkningerne: „at spørgsmålet om lovens opretholdelse måtte tages op til overvejelse, hvis der i forbindelse med en hovedstadsreform blev gennemført regler om regionplanlægning i hovedstadsområdet“.

I 1973 vedtog folketinget lov nr. 376 af 13. juni 1973 om regionplanlægning i hovedstadsområdet og lov nr. 331 af 13. juni 1973 om et hovedstadsråd.

Herved oprettes der et overordnet hovedstadsorgan til varetagelse af de fællesopgaver, der omfatter alle kommuner i området, bl. a. udarbejdelsen og virkeliggørelsen af regionplanlægningen. Det må derfor anses for en konsekvens af hovedstadsrådets etablering at ophæve Køge Bugt-loven.

Lovforslagets gennemførelse vil medføre, at en væsentlig del af de opgaver, som i medfør af lov om planlægning af Køge Bugt-området er pålagt planlægningsudvalget for Køge Bugt-området og dermed dettes sekretariat, overgår til hovedstadsrådet.

Baggrunden for vedtagelsen af Køge Bugt-loven i 1961 og de senere ændringer af denne var principskitsen til en egnsplan fra 1960 udarbejdet af egnsplansekretariatet under byplannævnets hovedstadsafdeling, hvorefter der blev lagt hovedvægt

på byudviklingen i hovedstadsområdets vest- og sydvest-egn. Herved blev der skabt en ny situation for Køge Bugt-området. Det stod klart, at det byudviklingsmæssige pres, der ville opstå i området, gjorde det nødvendigt, at der hurtigt blev gjort en ekstraordinær planlægningsmæssig indsats for området. Det i henhold til loven nedsatte Køge Bugt-udvalg, der består af en af ministeren udpeget formand, et kommunalbestyrelsesmedlem fra hver af de omfattede kommuner, nu i alt 6, 2 medlemmer fra Københavns og Roskilde amtsråd samt 9 af staten udpegede medlemmer uden stemmeret, fik derfor til opgave at tilvejebringe et grundlag for de enkelte kommuners byplanlægning, at samordne byplanlægningen i området med hensyn til dettes anvendelse m. v. og at sikre området udvikling i en hensigtsmæssig tidsfølge.

Køge Bugt-udvalget har i den forløbne tid udarbejdet en dispositionsplan samt en tidsfølgeplan for området. Tidsfølgeplanen er for tiden under revision, og arbejdet forventes afsluttet inden den foreslåede ikrafttrædelsesdato for lovens ophævelse den 1. april 1975.

Udvalget har endvidere i betydeligt omfang bistået de enkelte kommuner i deres planlægningsarbejde og har yderligere arbejdet med forslag til rekreative områder. Der er således udarbejdet et forslag til inddæmning af et landområde på ca. 450 ha i den nordligste del af Køge Bugt til brug for diverse rekreative formål. Der forhandles fortsat om mulighederne for at realisere dette projekt. Der

er også i forbindelse med byområderne planlagt grønne områder i Store og Lille Vejleådalene, og endvidere søgt gennemført en detaljeret planlægning af landzonearealerne mellem Vestmotorvejens sydlige og nordlige gren fra Vallensbæk i syd til Avedøre i nord (den grønne kile).

I perioden indtil lovforslagets fremsættelse har staten i medfør af lovens § 5 erhvervet arealer for i alt ca. 32 mill. kr. omfattende i alt ca. 250 ha, hvoraf ca. 30 ha igen er solgt. Det er dels arealer til forskellige offentlige formål samt centerformål, som ikke umiddelbart skulle anvendes, men som det var vigtigt at sikre, og dels arealer som har været truet af uønsket udnyttelse i relation til dispositionsplanen, og endelig arealer til rekreative formål, bl. a. i den grønne kile, hvor der er erhvervet ca. 90 ha.

I en af Køge Bugt-udvalget udarbejdet rapport fra maj 1973 peges på en række forhold, som endnu ikke er afklaret, og som har afgørende indflydelse på udviklingen i Køge Bugt-området. Der er således tale om problemerne omkring udbygningen af den kollektive trafik, først og fremmest S-banen. Endvidere er der spørgsmålet om at få gennemført etableringen af de større rekreative områder, d. v. s. inddæmningen og den grønne kile. Af væsentlig betydning er ifølge udvalget endvidere mulighederne for at tilføre området et større udbud af arbejdspladser, herunder specielt administrative funktioner og liberale erhverv, samt industri. Endelig fremhæves vanskelighederne ved at få etableret centre og en rimelig butiksforsyning i de enkelte byenheder.

For at sikre den nødvendige kontinuitet og fortsættelse af arbejdet har der under lovforslagets forberedelse været ført forhandlinger med repræsentanter for Køge Bugt-udvalget, repræsentanter for hovedstadsrådet og forskellige statslige myndigheder vedrørende disse spørgsmål.

Køge Bugt-udvalget har udtrykt betænkelighed ved det foreslåede tidspunkt for lovens ikrafttræden og har under henvisning til, at områdets særlige stilling skulle sikres, foreslået tidspunktet udskudt. Ligeledes er udvalget betænkelig ved, at en række af de forudsætninger, som byudviklingen langs Køge Bugt er baseret på og som kommunerne og udvalget har disponeret i tillid til, endnu ikke er opfyldt. Endvidere er det udvalgets opfattelse, at de grønne arealer bør udvides.

Siden 1. april 1969 har egnsplanrådet forestået et ikke-lovbestemt regionplanarbejde for hovedstadsregionen, der i 1971-72 var bragt så vidt, at publikationer med regionplanlægningens forudsætninger og fremlæggelse af regionplanskitser blev

udsendt til høring hos kommunale, amtskommunale og statslige myndigheder. Siden har egnsplanrådet udsendt yderligere to regionplanpublikationer, „Strukturplan 1972“ og „Regionplan 1973“, der er planforslag med endelige grænser for byudviklingen i hovedstadsområdet. Der er ikke til forslaget knyttet tidsfølgeplaner.

I „Strukturplan 1972“ anføres det vedrørende Køge Bugt-området, at dette „fortsat skal prioriteres højt i regionens udbygning. Områdets vej-, bane- og centerstruktur bør fastholdes. I A-zonen vest for Køge Bugt-området skal rekreative funktioner have første prioritet. Disse rekreative områder må planlægges i forbindelse med de grønne strøg, der adskiller byenhederne i Køge Bugt-fingeren. Lokalisering af nye A-funktioner bør især ske i forbindelse med de allerede udlagte industriområder og arealer til offentlige formål vest for motorvejen“.

I statens høringsbesvarelse fra 1972 vedrørende egnsplanrådets regionsplanskitser rejstes det spørgsmål, om ikke transportkorridoren langs Køge Bugt med fordel kunne rykkes mod vest. Der er ikke fra statens side taget stilling til „Regionplan 1973“ og dermed heller ikke skabt endelig afklaring af dette spørgsmål.

„Regionsplan 1973“ forudsætter endvidere, at S-banen videreføres til Køge. Første etape af denne forlængelse fra Vallensbæk til Hundige forventes afsluttet pr. september 1976, og der stiles mod en snarlig videreførelse af banen.

Ved ikrafttrædelsen af lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet pr. 1. april 1974 har hovedstadsrådet fortsat egnsplanrådets regionplanarbejde. På denne baggrund er ikrafttrædelsestidspunktet for ophævelsesloven af lov om Køge Bugt-loven foreslået fastsat til 1. april 1975.

Repræsentanter for hovedstadsrådet har under forhandlingerne tilkendegivet, at rådet er rede til at overtage det planlægningsmæssige arbejde for området, idet disse problemer indgår som et naturligt led i det igangværende samlede regionplanarbejde for området. Vedrørende eventuel uønsket planlægningsbistand har hovedstadsrådet henvist til § 18 i lov nr. 376 af 13. juni 1973 om regionplanlægning i hovedstadsområdet, hvorefter „hovedstadsrådet yder bistand til en samordning af kommunernes byplanlægning og skal på begæring af en kommunalbestyrelse rådgive denne under udarbejdelsen af oversigtlig byplan (dispositionsplan), byplanvedtægter og bestemmelse om grundkredse eller byggeområder i bygningsvedtægt.“ Man lægger tillige fra hovedstadsrådets side megen vægt på, at området sikres rekreativt såvel ved etablering af grønne områder som ved gennem-

førelse af inddæmningsprojektet, idet hovedstadsrådet forudsætter, at staten bidrager til udgifterne som påregnet ved de seneste forhandlinger mellem staten og de implicerede kommuner.

Administrative og økonomiske konsekvenser af lovforslaget.

Driftsudgifterne til planlægningsudvalget for Køge Bugt-området afholdes fuldt ud af staten.

Driftsudgifterne er optaget på finanslovskonto § 27.3.03. med 886.000 kr. På finansloven for 1974-75 regnes med 883.000 kr., 1975-76 regnes med 945.000 kr., der fordeler sig med ca. 800.000 kr. til lønudgifter, 100.000 kr. til kontorhold og ca. 45.000 kr. til tjenesterejser m. v.

Formanden og medlemmerne af udvalget modtager ikke vederlag for arbejdet i udvalget.

Planlægningsudvalget for Køge Bugt-områdets sekretariat omfatter 9 medarbejdere, heraf 6 akademikere, alle heltidsbeskæftigede.

Lovforslagets gennemførelse, der må ses i sammenhæng med lovforslaget om samtidig ophævelse af bestemmelserne om byudviklingsudvalgene i lov nr. 315 af 18. juni 1969 om by- og landzoner, vil for statens vedkommende betyde en besparelse på op mod 90 pct. af den samlede bevilling til henholdsvis planlægningsudvalget for Køge Bugt-området og byudviklingsudvalgene på i alt 4,2

mill. kr. Når besparelsen ikke udgør hele bevillingen, skyldes det, at planlægningsudvalget for Køge Bugt-området og byudviklingsudvalget for Københavns-egnen har arbejdet med delvis fælles sekretariat, der i vid udstrækning har bistået miljøministeriets planlægningsafdeling.

Den samtidige ophævelse af de to udvalgs sekretariater vil på denne baggrund medføre en vis forøgelse af miljøministeriets arbejdsbyrde.

Ud fra det ovenfor om fælles sekretariat anførte, er det ikke muligt at udskille de personalemæssige konsekvenser af en særskilt ophævelse af planlægningsudvalget for Køge Bugt-området. Det samlede personale hos planlægningsudvalget for Køge Bugt-området og byudviklingsudvalget for Københavns-egnen andrager 17 heltidsansatte. Heraf påregnes de to lovforslags gennemførelse at medføre en reduktion af personalet med 12 heltidsansatte.

Planlægningsudvalget for Køge Bugt-områdets sekretariat har i udstrakt grad været Køge Bugt-kommunerne behjælpelig med udformning af dispositionsplaner og byplaner m. v. Efter nedlæggelsen af sekretariatet vil disse opgaver overgå dels til hovedstadsrådet, men også i et vist omfang til miljøministeriet, der udøver en rådgivende funktion over for de øvrige kommuner i landet samt foretager den endelige godkendelse af byplaner m. v.